

RISE

RIKOSSEURAAMUSLAITOS

Valvottu koevapaus -- VKV

Anni Karnaranta

Lakimies

Länsi-Suomen rikosseuraamusalue

Valvottu koevapaus

- Laki valvotusta koevapaudesta voimaan vuonna 2014

Lähtökohtana:

1) Koevapauteen sijoitettujen lisääminen vastuullisesti:

---) Valvontavastuun korostaminen

---) Valvonnan tason yksilöllinen määrittäminen

2) Vkv:n mahdollisuus kaikille vangeilla osana rangaistusajan suunnitelmaa

---) Edellytysten selvittämisvastuu viranomaisaloitteista

---) Valmistelu yhteistyössä vangin kanssa

3) Asunnossa pysymisen ja toimintavelvoitteen määritelmän tarkentuminen

--) Asunnossa pysyttävä 21-06:00 välinen aika

--) Työ, koulutus, kuntoutus, toimintaohjelmat yms. toimintakykyä ja sosiaalisia valmiuksia ylläpitävä toiminta, väh. 5 tuntia ja valvonnan vaatimus

Valvottu koevapaus

- Vanki voidaan sijoittaa koevapauteen **6 kk ennen** ehdonalaista vapautumista
- Valvotun koevapauden **tarkoituksena** on suunnitelmallisella ja asteittaisella vapauttamisella ylläpitää ja edistää vangin valmiuksia sijoittua yhteiskuntaan.
- Valvotun koevapauden **sisältönä** on rangaistusajan suunnitelmassa määrätty velvollisuus pysyä asunnossa, osallistua toimintaan ja noudattaa laissa asetettuja velvollisuuksia.
- Valvottu koevapaus voidaan panna täytäntöön myös muussa soveltuvassa paikassa, johon sijoitettu hoidon, kuntoutuksen tms. syyn perusteella sijoitetaan

Valvottu koevapaus

Koevapauteen sijoitettua ja rangaistusajan suunnitelman noudattamista valvotaan haltuun annettavilla tai hänen ylleen kiinnitettävillä välineillä.

Valvonnan sisältö määritellään yksilöllisesti vangin arvioidun valvonnan tarpeen perusteella.

Valvottu koevapaus

■ Koevapauteen sijoitettu on velvollinen:

- 1) osallistumaan toimintaan ja pysymään asunnossaan toimeenpanosuunnitelmassa määrättyllä tavalla
- 2) Noudattamaan rang. ajan suunnitelmaa ja viikoittaista aikataulua
- 3) Pitämään yhteyttä ja ilmoittautumaan Risen
- 4) Ilmoittamaan välttämättömät tiedot käyttämästään lääkityksestä
- 5) Käsittelemään huolellisesti valvontavälineitä ja noudattamaan niiden käytöstä annettuja ohjeita
- 6) Päästämään virkamiehen ja hänen seurassaan olevan apuvalvojan asuntoonsa
- 7) Antamaan pyydettäessä virtsa- tai sylkinäytteen taikka suorittamaan puhalluskokeen

Valvottu koevapaus

- Vuonna 2015 Länsi-Suomen rikosseuraamusalueella vankeja oli päivittäin sijoitettuna koevapauteen keskimäärin 92 henkilöä
- Määrä lisääntyi 26 % suhteessa edelliseen vuoteen
- Hämeen alueen vankiloista koevapauksia seuraavasti:
 - Hämeenlinnan vankila: 4 henkilöä keskim. päivittäin, 8 % kaikista vapautuneista
 - Vanajan osasto: 18 henkilöä keskim. päivittäin, 50 % kaikista vapautuneista
 - Ojoisten osasto: 20 henkilöä keskim. Päivittäin, 56 % kaikista vapautuneista
- Alkaneista koevapauksista suoritettiin loppuun onnistuneesti 82 %
- Noin puolet lupaehtojen rikkomisista koski valvottavalle asetetusta ilmoittautumisvelvollisuudesta myöhästymistä tai sen laiminlyöntiä
- Positiivisia päihdetestituloksia otettiin muutamia kymmeniä ja koevapauteen sijoitettujen syyksi epäiltyjä rikoksia tuli tietoon muutamia
- Koevapauden päiväkohtaisen kustannuksen on arvioitu olevan 30-40 euroa (vrt. vankeuspvän hinta 150-200 euroa)

Valvottu koevapaus

■ Erityisiä huomioita:

- Valvotun koevapauden täytäntöönpanossa rooli myös läheisillä
- Tarvitaan yhdyskuntaseuraamuksille tyypillisiä elementtejä (mm. vankeusrangaistuksen aloitus ja palvelupaikkaverkostot)
- Edelleen vapaudutaan myös suoraan vankilasta

Risen strateginen tavoite:

”Turvallisesti kohti avoimempaa ja vaikuttavampaa täytäntöönpanoa ”

Edellyttää onnistuakseen...

” Polkua rikoksettomaan elämään aktiivisella verkostoyhteistyöllä ”